

bok op. Sass noemt een *Timmermannsbuck*, een *Soogbuck* en een *Haubuck* (p. 45), Berger een *zägəbuk* (p. 16). Ook blijkens gegevens van het Rhein. Wrtb en Mensing is *bock* in hun omgeving het gewone woord. In een Duitse T.V.-uitzending over biljartwedstrijden (2-12-1961) hoorde ik spreken over „den *Bock der Handstellung der das Queue führt*”. Tussen het oostelijke *bock* en het Franse *chevalet*, ook de officiële naam voor de schildersezels, is de situatie allerm minst eenvoudig. Wallonië kent *baudet* (Ducarme—Gozin) en in Nederland lopen de paarden, ezels en bokken wild door elkaar. Volgens WNT (XII, 60) komt *paard* in ons taalgebied vooral in Vlaanderen voor; een vloed van citaten wijst duidelijk in die richting. Als men *bok* opslaat (WNT III, I, 259) blijken de Vlaamse bronnen verstek te laten gaan en men concludeert, dat dit woord in het zuiden niet sterk staat. In het *Dialekt van Kempenland* van A.P. de Bont zal men het woord *paard*, en trouwens ook *ezel*, in de betekenis van stellage op poten vergeefs zoeken. Wel vindt men *zə.gbók*, *karbók* en *bók*. Ter Laan kent *paard* als de schraag waarop de tielns van de bedstee rusten, een merkwaardige zaak zo ver in het noorden. Van bevriende zijde werd mij meegedeeld, dat in Denemarken de Schnittbank (zie krt. 22 sub F) een naam draagt die met het Deense woord voor paard is samengesteld: *-hest*. Wat Dial. geeft *zaagbok* voor Marken en Volendam (2e bundel, pag. 485).

Er lijkt veel voor te zeggen, dat het bestanddeel *paard* in Nederland berust op invloed vanuit het zuiden en dat de oudere inheemse woorden *bok* en *ezel* zijn, met nadruk op het eerste van die twee. Alleen met *paard* van vragenlijst 32 van de Dialectencommissie, vraag 1, gegeven voor K 16a, weet ik niet goed raad, omdat het genoteerd is uit de mond van een kuiper. Moeten we trouwens (behalve met het paard uit de gymnastiek, ook in het Duits bekend!) ook geen rekening houden met de benamingen voor het zaagpaard in Noord-Nederland? Zou dat meubel buiten de klomperij juist zo genoemd worden als daarbinnen en zou het deel -paard dan ook bij niet-klompenmakers tot ver in het noorden voorkomen? Men vergelijkte kaart XII, V a k t a l pag. 163.

Hoewel ik inzie, dat de zekerheid nog ver is, houd ik het erop, dat het schrappaardje in zijn benaming van Vlaamse herkomst is, evenals het snijpaardje. Het is in de eerste plaats het kaartbeeld van kaart 17, met zijn mooie randverschijnselen (*schrapbankje*, *-ezel*), dat me de moed daartoe verschaft. Als men dit argument laat spreken, is het niet al te moeilijk het Land van Waas als het stralingspunt aan te wijzen.